

Виена – една вечна симфония

Столица на бивша империя, европейски център на културата и люлка на класическата музика – така виждат очите на пътешественика аристократична Виена. Това сме ние, група туристи, членове на Българския клуб в Острава. Благодарение на организираната от ръководството на организацията културно-опознавателна екскурзия, успяхме да се докоснем до най-доброто място за живеене в света според редица проучвания, направени през последните няколко години. И действително, има с какво да се гордеят виенчани – не само със завидната си история, с Хайдн, Моцарт и Бетовен, но и със своите музеи – около 100 на брой, близо 70 театъра и още много атракции.

Едва ли човек би могъл да успее за два дни да се наслади на всички забележителности в този космополитен град. Но както се казва, трябва да се започне от някъде. Така и ние... Започнахме от центъра на града, включен през 2001 г. в културно-историческото наследство на ЮНЕСКО. Няма да крия и факта, че случихме на отличен екскурзовод. Госпожа Дагмар Андржейевска през цялото време беше с нас и непрекъснато обясняваше с най-големи подробности кога е построена всяка забележителна сграда, какво се е случило там, и не на последно място, с какво е останала в историята. В европейската история, която, макар и много пъти прекроявана, успява да запази духа на времето – неспокойно, бурно, понякога дори драматично, но готиката, барокът, рококо и други архитектурни стилове са си все още там. И наистина, когато се докосне човек в пряк и в преносен смисъл до достолепието на тези места, чарът на

отминалото време – на императори, крале, императрици, дълго оставя своя отпечатък, и на човек му се ще да се връща там пак, и пак...

Катедралата „Свети Стефан“

Изградена в продължение на няколко века, катедралата „Свети Стефан“ си остава символ на Виена. Основите ѝ са положени върху руините на стара църква в средата на 14 век по времето на Рудолф IV. Най-старата част сега е под земята и се вижда в станцията на метрото. Готическият храм с дължина 107 м. и ширина 40 м. е построен от варовик. Най-високата му точка се издига на 137 м. От пленените турски оръдия през 1711 г. е излята 20-тонна камбана. Една от 23-те ѝ камбани се нарежда на второ място в Европа. И макар отвън катедралата да няма такива внушителни размери, когато човек влезе вътре, сякаш се губи, чувства се като пращинка пред многобройните каменни скулптури.

Няма как да не забележим в един от ъглите автопортрета на неизвестния каменоделец, издялал своя образ за поколенията след него.

Виенската държавна опера

Разхождайки се по обсапаните със зеленина улици на града, стигаме до Виенската държавна опера с над 140-годишна история. Интересни са двата фонтана пред нея – левият-символ на радостта, музиката, танца и срещуположният – на скръбната любов и отмъщението. Преминавайки през залите, сякаш си представяш как звучи виенският валс. Афишът от спектакли е изключително богат, но да се добереш до тях никак не е лесно. Билетите свършват за миг. Затова посещението на представление ще го оставим за следващия път. Строена в продължение на 8 години, сградата е открита през 1869 година с операта „Дон Жуан“ от Моцарт в присъствието на австрийския император Франц Йосиф. Старинна-

та ѝ архитектура е дело на архитектите Едуард фон дер Нюл и Август фон Зикардсбург. Ван дер Нюл не понесъл, че монархът не остава очарован от вида на сградата, и се обесил. Преживял тежко смъртта на приятеля си, два месеца по-късно, Август Зикардсбург също починал. Така откриването на знаменитата оперна сграда станало без нейните създатели. Значително повредена по време на Втората световна война, тя е възстановена и открита отново през 1955 година с „Фиделио“ на Бетовен.

Къщата на Хундертвасер

С необичайните си апартаменти, следващи единствено природните форми, къщата на Хундертвасер е една от атракциите на модерното време. Стилът му няма как да бъде сбъркан-формите на прозорците и стените са несиметрични, боядисани в различни цветове, а от покрива на сградата избухват различни дървета и храсти. Страстен еколог и природозащитник, той счита Нова Зеландия за свой дом и винаги държал часовника си на новозеландско време.

Шьонбрун – лятната резиденция на Хабсбургите

Една от големите забележителности на Виена, с която тя се гордее пред света, е Шьонбрун – лятната резиденция на Хабсбургите. Тя се простира в 1441 стаи, от които успяхме да видим едва 40. Но така имаме повод да отидем отново във Виена... Един ден не е достатъчен да се разгледа целият дворецов парк, включващ оранжерията, Палмовата къща, Къщата на пеперудите, фонтанът на Нептун, Римските развалини, колонадата Глориет, а не на последно място и зоологическата градина, която е най-старата в света. Обитава на е от 4600 животни от 480 вида. На 23 август 2007 година в нея се ражда първата в Европа Голяма панда. Името Schönbrunn в превод означава „прекрасен кладенец“. То идва от воден кладенец, използван от императорския двор във Виена. През 1996 г. замъкът е включен в списъка на ЮНЕСКО като един от най-добрите образци на архитектурата. Дворецът, отражение на вкуса на Хабсбургите,

е издигнат на мястото на ловна хижа. Строежът му е започнал при император Леополд I през 1696 г., а завършването му продължава до 1713 г. По време на турската обсада той е разрушен и възстановяването му изглеждало почти невъзможно. От оригинала му не остава много. Всеки владетел променял нещо в интериора му според модните тенденции и своя вкус.

Преустроен в стил рококо по желание на императрица Мария Тереза, в края на т.нар. епоха на Тереза, замъкът се откроява като център на Австрийската империя. Разхождайки се сред разкошните градини и богатия на скулптури парк, направен по френски образец, с подрязани дървета, няма как поне за малко човек да не се откъсне от ежедневието и да се пренесе в онова императорско време. Шьонбрун е тясно свързан с живота на император Франц Йосиф и баварската принцеса Елизабет Амалия Евгения Вителсбах /Сиси/. След като се омъжва за него, тя е обявена за кралица на Унгария и императрица на Австрия. Легендите разказват за живота ѝ като приказка. Когато влезеш в музея на принцеса Сиси, чувстваш как се носи една необикновена атмосфера. Разхождайки се из залите, имаш усещането, че сякаш тази изключителна жена се промъква край теб. Сред интересните музейни експонати са млечното ѝ зъбче и копринената рокличка, с която била кръстена цялата в дантелени цветя. Богатите колекции от рокли, голяма част от тях поръчани в Париж, бижута, обувки правят силно впечатление на посетителите. Уникалната рокля от коронацията на императрицата и до днес е непокътната. Дългата, почти до коленете ѝ, пищна коса, ресана по три часа на ден, няма как да не предизвика възхищение. На повечето от портретите тя е свита в стилна прическа. Всеизвестен е фактът, че Елизабет Баварска била не само една от най-влиятелните жени, но и най-красивата на европейския континент. Висока 172 см, тя не си позволявала да бъде повече от 50 кг, а талията ѝ едва достигала 50 см. Боготворял я народът ѝ, десетки художници се надпреварвали да я рисуват, моделиери да я обличат, а едни от

най-великите мъже на епохата били в краката ѝ. Но зад целия този пищен блясък се крие една романтична, нежна и ранима душа, далеч от дворецовия протокол. Тя не можела да вижда свободно децата си, съпругът ѝ не искал да вникне в душата ѝ, следили я дори в спалнята. Разбрала, че не може да се пребори с вековния консервативен стереотип, търсеща нормално човешко съществуване, Елизабет Баварска потегля на пътешествия. Колкото и интересен да изглежда животът ѝ, той е сполетян от две големи трагедии – първо губи невръстната си дъщеря, а след това и сина си Рудолф. Неговата смърт преобръща напълно живота ѝ. До края на дните си тя не сваля черната рокля, а лицето си крие зад плътен черен воал. Убита е на 60 години в Женева от италиански анархист. След смъртта ѝ император Франц Йосиф никога повече не отива на концерт и не влиза в театър. Над камината в кабинета му до неговата смърт през 1916 г. стои портретът на Сиси в цял ръст. Придворният художник веднъж на няколко години обновявал цветовете му. Въпреки че през повечето време били разделени, императорът никога не престанал да я обича. Днес всеки, който се докосне до Виена, няма как да не усети нейното присъствие.

Минка Генчева

